

Hans Fuglsang-Damgaards prædiken "Da krigen brød ud"

Taler

Hans Fuglsang-Damgaard
Biskop

Dato

9. september 1939

Sted

Vor Frue Kirke

Omstændigheder

Prædikenen er holdt ved en andagt i Københavns Domkirke i forbindelse med udbruddet af 2. verdenskrig d. 1. september, da Tyskland angreb Polen.

Prædikentekst

Esajas' Bog kapitel 54, vers 10

1 Da krigen brød ud

*Om ogsaa Bjergene viger,
om ogsaa Højene rokkes,
5 min Kærlighed viger ej fra dig,
min Fredspagt rokkes ikke,
saa siger Herren, din Forbarmer.*

10 Esajas 54, 10.

Det er et Ord om Guds Kærlighed. Hvor trænger vi til at høre det netop i denne Tid! Hvor vi ser hen, brænder Hadets Lue. Vi maa vende vort Blik opad for at faa Øje paa Kærligheden. Vi maa se ind i Himlen, ind i Guds Faderhjerter. Hvor
15 er det godt, at vi har en aaben Himmel over os! Jesus har aabnet den for os. Nu ved vi, at Guds Øje ser paa os, og at Guds Øre lytter til os, naar vi raaber til ham fra det dybe. Guds Øje ser paa hver eneste en, der lider og falder, og Guds Øre opfanger det sidste Suk.

20 Det forunderlige ved Guds Kærlighed er, at den altid er i Virksomhed. Den handler med os. Den vil opnaa noget med os gennem alt det, der sker, ogsaa gennem alt det, der sker nu. Den vil drage os nærmere hen til Guds eget Hjerter.

Guds Kærlighed kan bruge underlige Veje. Der gælder om den i Dag det samme,

som blev sagt til Profeten i fordums Dage: »Mine Tanker er ej eders, og eders Veje er ej mine, lyder det fra Herren; nej, som Himlen er højere end Jorden, er mine Veje højere end eders og mine Tanker højere end eders.« Guds Kærligheds Vej med Israels Folk førte gennem Assyrien og Babylon. Den gik gennem
30 Jerusalems Ødelæggelse og Folkets Bortførelse til et fremmed Land. Guds Kærligheds Vej er ofte en Vej gennem Jammer og Taarer. Ved Babylons Floder sad de og græd. Deres Harper hængte de i Landets Pile. Men ogsaa i Babylon var Guds Kærlighed dem nær. Den tabte ikke sit Maal af Syne; de, som saade med Graad, høstede med Frydesang.

35

Hvad betyder det for os, at Guds Kærligheds Vej fører gennem Babylon?

Det betyder, at Gud tager det alvorligt med Synden. Lad os lytte til og søge at forstaa Guds Ords Tale til os. Lad os ikke give Agt paa dem, som vil læge vort
40 Folks Brøst, som om det var den simpleste Sag, idet de siger: Fred! Fred! skønt der ikke er Fred. Guds Tale lyder anderledes. »Saa siger Hærskarers Herre, Israels Gud: Bedrer eders Veje og eders Gerninger, saa vil jeg lade eder bo paa dette Sted.«

45

Guds Ord har altid Ret, og Guds Ord faar altid Ret. Det er ikke Kristendommen, der har spillet Fallit med Krigens Komme, tro ikke det. Det er den Verden, der ikke vilde tage imod Kristus, som har spillet Fallit. Men Kirken maa i dyb Ydmygelse bekende, at den har sin store Del i Skylden for det, som nu sker, fordi den ikke har formaaet at forkynde Guds Kærlighed i Jesus Kristus paa
50 en saadan Maade, at Verden kunde finde ind til den og tage imod den. Er Grunden ikke den, at vi ikke har haft Kærlighed nok? Vi har været optaget af vort eget, af vore egne Meninger, vore egne Maal, vore egne Retninger og Partier, vor egen Teologi og Kristendomsforstaaelse, medens vi glemte det, som er det største af alt, Kærligheden. Nøden i Verden raaber til Verden, at den skal omvende sig; den kalder paa Menigheden til at vise større Kærlighed. Nøden i Verden raaber paa Forsoning og Tilgivelse. Vi kan alle se, at Krigen og Striden maa blive ved med at vende tilbage med ny Voldsomhed og ny Grusomhed, dersom ikke Forsoningen træder i Stedet for Rethaveri og Tilgivelse i Stedet for Hævn. Forholdet mellem Folkene er gaaet i Haardknude, fordi Kærlighed og
60 Retfærdighed er blevet traadt under Fod. Nu forsøges Knuden hugget over med Sværdet, men den kan ikke hugges over; den kan kun løses op ved Forsoning og Tilgivelse. Men virkelig Forsoning og Tilgivelse er der kun i Jesus Kristus. Kristendommen bringer Bud om Forsoning, Forsoning mellem Gud

65 Mennesker og mellem Menneskene indbyrdes. Vi ved, hvor svært det kan være
for os som enkelte Mennesker at gaa Forligelsens Vej. Hvor mange Gange
sværere er det ikke for Folkene. Men det er den eneste Vej. Krigen ryddes ikke af
Vejen ved at male dens Rædsler. Det er prøvet mange Gange i de 25 Aar, der er
70 frugtet, dersom Verden havde hørt efter Jesu Ord: »Elsk eders Fjender. Velsign
dem, som forbander eder, gør dem godt, som hader eder, og bed for dem, som
krænker og forfølger eder.«

Men hvor skal Verden lære det, om ikke af den kristne Menighed? I Sandhed,
75 vort Ansvar er stort! Lad os fra i Dag begynde at gøre Alvor af Ordet: »Naar du
ofrer din Gave paa Alteret, og der kommer i Hu, at din Broder har noget imod
dig, saa lad din Gave blive der foran Alteret, og gaa hen og forlig dig først med
din Broder, og kom da og offer din Gave.«

80 Ordet hos Profeten skildrer Guds Kærlighed. Den er større end Bjergene; den er
stærkere end Højene. Bjergene og Højene, hvor staar de fast! Urokkelig staar de i
Tusinder, ja, i Millioner af Aar. Men de kan rokkes! Et Jordskælv kan styrte dem
i Havet. Trommeilden kunde faa Jorden til at bæve under vore Fødder. Og ved
de store Sprængninger i den sidste Verdenskrig saa vi, hvorledes Højene kunde
85 rokkes.

Men Guds Kærlighed kunde ikke rokkes.

Naar Jorden bævede, kunde vore Hjerter ogsaa bæve. Men saa kunde Gud være
90 ganske nær, nær- mere end vi var os selv. Saa kunde Jesus komme, og midt i
Kampens Larm og Slagets Gru kunde han sige til os: »Kom hid til mig, alle I,
som lider Møje og er besværede, jeg vil give eder Hvile.« Jesus kunde gøre
Hjerterne stille midt i Krigens Larm.

95 Saadan kommer Gud til os ogsaa i Dag. Ogsaa naar vi skal ud paa Dybet, ned i
Afgrunden eller ind i Døden. Ogsaa der er Gud.

Sandt nok, Gud kan skjule sig. Har han skjult sig for dig i disse Dage bag Tidens
Mørke? Da skal du vide, at det er du ikke ene om. Det har Menneskene kendt til
100 ned gennem Tiderne. Ikke mindst de store i Guds Rige har erfaret det. Allerede
Profeterne talte om den skjulte Gud, og Luther maatte bestandig kæmpe for at
finde ind til Gud. Men Gud er ikke borte! Han er aldrig borte! Synes han borte

for dig, saa se paa Jesus. Der finder du ham. Se paa Korset! Der er han. Midt i
105 den største Lidelse var han. Han, som ikke blev borte i Golgatas Mørke, bliver
aldrig borte. Det afgørende er ikke, at vi føler hans Nærhed. Det afgørende er, at
han altid er nær, fordi han har lovet at ville være os nær.

Guds Kærlighed gør paa en forunderlig Maade Ryggen fri. Den giver fast
110 Grund at staa paa. Vi behøver ikke at se tilbage eller spejde ængsteligt til alle
Sider. Han er deroppe! Frimodigt kan du se fremad. Du behøver ikke at være
bekymret. Han har Omsorg for os. Du behøver ikke at sanke til Hobe. Han
giver dagligt Brød. Du behøver ikke at ængstes. Han er vor Fred. Du behøver
ikke at være svag. Han er vor Styrke. I Troen paa hans Kærlighed behøver vi ikke
115 at kredse om os selv eller være optaget af vort eget. Det er det, der giver Uro og
Ufred. Al vor Kraft vil hans Kærlighed gøre fri til Tjeneste for de andre, for vor
Næste. Han vil bruge vor Kærlighed og vor Tjeneste til Gavn for dem, der lider,
for dem, der savner, for dem, der er i Fangenskab, for dem, der skal dø. I Tro
paa hans Kærlighed kan vi med Frimodighed gøre Dagens Gerning og tage fat
120 paa det, som ligger for Haanden. Vi tjener ingen med Angst og Panik; vi tjener
alle med den Fred, som Gud giver os. I Tro paa Guds Kærlighed maa vi ogsaa i
tunge Tider drage vor Vej med Glæde.

Saa blot en Ting til! Min Fredspagt skal ikke rokkes. Gud har sluttet sin
125 Fredspagt ogsaa med dig! Det gjorde han i Daaben. Bliver det mørkt for dig, saa
se paa din Daab. Der gav Gud dig et Løfte, som han aldrig vil svigte. Sig hver
Dag et nyt Ja! til den Jesus, som kom til dig i din Daab. Forsag hver Dag paany
Djævelen og alle hans Gerninger og alt hans Væsen!

130 Guds Kærlighed handler og vil ogsaa naa sit Maal med os. Vi skal ikke henfalde
til Haabløshed og Daadløshed. Vi skal hente Kraften der, hvor Gud vil give os
den. I en Tid som denne behøver vi særlig megen Tid til at være sammen med
Gud. Jeg slutter med at nævne de Kraftkilder, hvor du i de kommende Dage,
hvor mørke de saa end bliver, kan hente Kraft.

135

Søg ind til Guds Ord! Søg ind i Guds Hus! Søg ind i Stilheden for hans Ansigt!
Søg hen til Daabens Naade! Søg hen til Nadverbordet! Søg ind i Fællesskabet!
Søg ind i Bønnen! Søg ind i Kærligheden! Glem ikke at vende Øjet opad mod
det høje – op til Guds Kærlighed! Gaa saa trøstigt din Vej, Dag for Dag og Skridt
140 for Skridt, i Tillid til Guds Naade og Kærlighed.

Og Guds Fred, som overgaar al Forstand, skal bevare dit Hjerte og dine Tanker i Kristus Jesus, vor Herre!

145

Amen!

Kilde

H. Fuglsang-Damgaard: Land, Land, hør Herrens Ord: talt og skrevet i Krigens Tid. P. Haase og søns forlag, København. 1940

150

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Anden Verdenskrig, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

155

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/hans-fuglsang-damgaards-praediken-da-krigen-brod-ud>

160

165

170

175

180